

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Odborné učiliště a Učiliště, Příbram IV, Pod Šachtami 335

Pod Šachtami 335, 261 02 Příbram IV

Identifikátor školy: 600 170 225

Termín konání orientační inspekce: 2. - 6. května 2002

Čj.	032 107/02 - 5144
Signatura	ob5zv502

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Odborné učiliště a Učiliště v Příbrami bylo zřízeno k 1. září 2000 Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy změnou zařazení čj. 10 463/2000 - 21 ze dne 12. ledna 2000 z Integrované střední školy - Centra odborné přípravy Příbram. Na základě zřizovací listiny čj. OŠMS/5946/2001 ze dne 6. prosince 2001 a Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 33 432/2000 - 21 ze dne 5. února 2001 vydaného MŠMT ČR je škola samostatnou příspěvkovou organizací, jež sdružuje Odborné učiliště, Učiliště, Domov mládeže a Školní jídelnu (poslední dvě součásti nejsou v tomto školním roce provozovány). Statutárním orgánem je ředitel, jmenovaný MŠMT ze dne 22. června 2000 na základě výsledků konkurzního řízení a zároveň ke stejnému datu potvrzen ve funkci (ředitel Odborného učiliště a Učiliště) s účinností od 1. července 2000 pod čj. 22 004/2000 - 26. Středočeský kraj jako nový zřizovatel potvrdil ředitele školy ve funkci dne 20. března 2002 s účinností od 1. října 2001 pod čj. OŠMS/7036/2002/Hy.

Ve školním roce 2001/2002 připravuje škola ve třídách odborného učiliště 92 žáků, ve třídách učiliště 27 žáků. Škola vzdělává mládež se specifickými výchovně vzdělávacími potřebami a výukovými problémy. S účinností od 1. září 2002 bude součástí školy Praktická škola na základě Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 32 230/01 - 21 ze dne 10. ledna 2002.

V odborném učilišti probíhá ve školním roce 2001/2002 výuka tříletých učebních oborů 65 - 52 - E/001 Kuchařské práce, 36 - 67 - E/001 Zednické práce, 26 - 51 - E/001 Elektrotechnické a strojně montážní práce, 23 - 51 - E/005 Zámečnické práce ve stavebnictví. V učilišti jsou žáci vzděláváni ve dvouletých učebních oborech 66 - 51 - E/001 Obchodní provoz a 23 - 56 - E/001 Obrábění kovů.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

***Poznámka:** Vyučující českého jazyka, matematiky a občanské výchovy byli v době konání orientační inspekce v pracovní neschopnosti. Výuka byla zajištěna na zástup nově přijatým vyučujícím nesplňujícím podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a suplováním vyučujícími školy.*

Tělesná výchova

Výuka předmětu probíhá dle platných učebních plánů a učebních osnov. Vyučující mají velmi dobře zpracovány tematické plány (s výjimkou vyučující, která v letošním školním roce vyučuje tělesnou výchovu poprvé) v závislosti na ročním období a možnostech sportovišť v areálu školy. Příprava vyučujících měla ve sledovaných hodinách velmi dobrou úroveň, byla vždy promyšlená. Celkově byly plánování i příprava hodnoceny jako velmi dobré.

Tělesnou výchovu vyučují čtyři učitelé, tři jsou pedagogicky způsobilí, pouze jeden vyhovuje podmínkám odborné způsobilosti ve smyslu absolvování vysokoškolského studia speciální pedagogiky. Tato skutečnost výrazným negativním způsobem kvalitu výuky předmětu neovlivňuje. Metodická pomoc vyučující (začíná vyučovat tělesnou výchovu v letošním školním roce) a vzájemné konzultace vyučujících v rámci ustavení metodického sdružení ve škole by přispěly ke zlepšení výuky, koordinaci při plánování rozvrhu i tělovýchovných akcí

školy.

Škola má vlastní prostory pro výuku tělesné výchovy, optimální je zařízení a vybavení sportovní haly, nevyhovující je sociální zařízení, šatna a zázemí tohoto sportoviště. Zcela nevyhovující je hřiště využívané pro atletické činnosti v areálu školy. Psychohygienické podmínky sledovaných hodin byly dobré, zjištěným negativem u psychohygienických podmínek je omezená možnost hygieny po ukončení výuky díky pětiminutovým a desetiminutovým přestávkám v rozvrhu školy (z osmi přestávek je jedna dvacetiminutová). Materiální podmínky byly v hospitovaných hodinách hodnoceny jako velmi dobré a psychohygienické podmínky celkově jako průměrné.

Tělesná výchova je vyučována v nekoedukované podobě a je organizována do dvouhodinových bloků. Vyučující volili odpovídající formy cvičení vzhledem k věku i pohlaví žáků. Struktura hodin odpovídala metodickým zásadám, byly využívány odpovídající metody pro různé druhy cvičení, organizačně byla velmi dobře využívána průpravná cvičení a tím byla odpovídajícím způsobem posilována kázeň žáků. Jedna z hodin postrádala relaxační a soutěživé prvky a stereotypní průběh hodiny (návčik míčové hry) žáky demotivoval. Organizace, formy a metody vyučování jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Při motivaci využívali vyučující ukázky vlastního cvičení a celkového osobního příkladu ve vztahu k tělesné výchově. Zadávané úkoly byly přiměřené věku, odpovídaly psychomotorickým, fyzickým a aktuálním možnostem žáků. Slovní hodnocení vyučujících měla pozitivní charakter.

Všechny sledované vyučovací jednotky byly vedeny v klidné atmosféře, názor žáků byl vždy respektován. Žáci jsou velmi dobře připravováni a vedeni k samostatnému rozhodování a vzájemné toleranci.

Výuka tělesné výchovy byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Blok odborných předmětů: odborné kreslení, technické kreslení, materiály a technologie

Hodnoceným předmětům jsou v učebních plánech školy věnovány hodinové dotace, které jsou v souladu s učebními plány schválenými MŠMT. Pro výuku v jednotlivých ročnících a třídách mají vyučující zpracovány podrobné tematické plány, které transparentně rozdělují učivo do ročníků a umožňují velice snadnou kontrolu plnění osnov. Zcela přesné plnění plánů bylo ověřeno podle zápisů v třídních knihách. Bezprostřední příprava vyučujících na výuku s cíli přiměřenými schopnostem žáků byla zaměřena na obsah, volbu vhodných pomůcek a postupů.

Oba vyučující nesplňují požadavek na učitele tohoto typu školy, neboť nemají vzdělání předepsané pro učitele odborných předmětů rozšířené studiem speciální pedagogiky.

Kmenové třídy, ve kterých výuka probíhala, jsou vybaveny moderním školním nábytkem. Didaktická technika ve výuce využita nebyla, vyučující často pracovali s učebními pomůckami v podobě modelů, materiálů, výkresů, schémat a hmot. Ve výuce nejsou používány učebnice, tato skutečnost silně ovlivňuje možnosti výběru používaných metod a forem práce učitelů. Vyučovací hodiny byly vedeny ve volném tempu vhodném i pro pomalejší žáky.

Stěžejní metodou ve výuce předmětů byl výklad. Vyučující vytvářeli též prostor pro uplatnění poznatků a zkušeností žáků, často odkazovali na odborný výcvik a ostatní odborné předměty. Ve vyučovacích hodinách odborného a technického kreslení bylo zařazeno rýsování. Oba učitelé dbali na to, aby se žáci naučili pracovat s technickou dokumentací, uměli se ve výkresech orientovat a jednoduché výkresy též nakreslit.

Motivační prvky byly ve struktuře sledovaných hodin častým prvkem. Ověřování znalostí formou ústního zkoušení využil vyučující v předmětech odborné a technické kreslení. Ostatní žáci byli po dobu zkoušení zaměstnáni vhodnou činností, na niž navazovalo téma vyučovací hodiny. Výkony ústně zkoušených žáků byly vyučujícím objektivně hodnoceny. Záznamy o klasifikaci jsou zapisovány do žákovských knížek a klasifikačních archů uložených v třídních knihách, jejich četnost je dostačující.

Ve všech sledovaných hodinách byl zjevný pozitivní vztah a trpělivý přístup obou učitelů k žákům, ve vyučování vládla příznivá atmosféra. Prostor v závěru hodiny vhodný pro ověření pochopení probíraného učiva a sdělení názoru žáků vytvořili oba vyučující. Rozvoji komunikativních dovedností žáků je ze strany všech vyučujících nutno věnovat dostatečnou pozornost, neboť někdy i jednoslovné odpovědi žáků byly zcela běžné.

Sledovaná výuka odborných předmětů odborné kreslení, technické kreslení, materiály a technologie měla velmi dobrou úroveň.

Blok odborných předmětů: technologie, stolničení

Uvedené předměty jsou zařazeny do jednotlivých ročníků v předepsaných hodinových dotacích podle schválených učebních plánů učebního oboru 65 - 52 -E/100 Kuchařské práce. Výuka je realizována v souladu s platnými učebními osnovami, vlastní obsah učiva je rozpracován do jednotlivých hodin v časově tematických plánech.

Personálně je výuka posuzovaných předmětů zajištěna čtyřmi učitelkami, z nichž pouze jedna má pedagogické vysokoškolské vzdělání, žádná však nesplňuje podmínky způsobilosti pro výuku v odborném učilišti, což se negativně promítá do plánování, účelnosti a vhodnosti organizace výuky a nepříznivě působí při výběru a používání forem a metod práce ve speciální škole.

Prostředí navštívených učeben odpovídalo psychohygienickým zásadám. Nevhodná skladba rozvrhu neúměrně ztěžovala práci učitelek i žáků. Často se v jednom dni objevovaly dvě po sobě jdoucí hodiny stejného nebo velmi příbuzného předmětu, žáci zahajovali vyučování až druhou vyučovací hodinu, krátká polední přestávka neumožňovala občerstvit se. Princip názornosti ve výuce pouze v jedné z hodin vhodně doplňovaly nástěnné obrazy.

Organizační struktura hodin byla promyšlená a směřovala k naplnění stanovených vzdělávacích i výchovných cílů. Byl registrován citlivý individuální přístup vyučujících k žákům. Nedostatkem byla absence učebnic v hodinách, žáci byli nadměrně zatěžováni psaním, nebyla zaznamenána práce s audiovizuální nebo výpočetní technikou. Učitelky se omezily pouze na frontální výklad, neprojevily snahu o zařazení speciálních forem a metod práce, nevyužívaly možnosti zařazování alternativních prvků do vyučování..

Ve sledovaných hodinách užívaly učitelky úvodní i průběžnou motivaci. Hodnocení a pozitivní posilování žáků bylo učitelkami během vyučovacích hodin uplatňováno, v závěru hodin bylo všeobecně opomíjeno hodnocení výkonu žáků vzhledem k jejich možnostem, neprobíhalo celkové utřídění, zopakování a shrnutí učiva.

Atmosféra ve vyučovacích hodinách byla klidná a pracovní. Vyučující pracovaly zodpovědně a s plným nasazením. Žáci přiměřeně spolupracovali, důsledná snaha učitelek o rozvoj komunikativních dovedností žáků zatím zaznamenává průměrné výsledky.

Kvalita výuky sledovaných odborných předmětů technologie a stolničení měla průměrnou úroveň.

Blok předmětů : základy elektrotechniky, elektrotechnika, elektromateriály

Časová dotace předmětů odpovídá schváleným učebním plánům pro odborné učiliště a učiliště. Roční tematické plány obsahem odpovídají platným osnovám. V hospitovaných hodinách byla zjištěna návaznost na probrané předcházející učivo. Aktuální příprava na vyučování byla ve všech sledovaných hodinách hodnocena jako velmi dobrá.

Daným předmětům vyučuje jediný učitel nespĺňující požadavky na pedagoga tohoto typu školy. Ve sledovaných hodinách se tento fakt nijak výrazně negativně neprojevil.

Kmenová učebna, v níž probíhala výuka, byla vybavena standardním žákovským nábytkem. Na nástěnce ve třídě byl motivační materiál se zaměřením na elektrotechniku. Ve dvou skříních byly jako v příručním skladu uloženy elektropomůcky pro okamžité využití ve výuce. Další pomůcky se nacházely v oddělené místnosti. Učebnice žáci neměli k dispozici. Tempo výuky bylo přiměřené úrovni žáků. Rozčlenění hodin a jejich umístění v rozvrhu odpovídalo psychohygienickým zásadám.

Výuka byla účelně řízena. Hospitované hodiny měly tradiční formu frontálního vyučování, v níž vyučující zastával dominující roli, žáci byli v převážné míře pasivní. Při zkoušení, které trvalo obvykle příliš dlouhou dobu, nebyli ostatní žáci zaměstnáváni. V jedné ze sledovaných hodin došlo k terminologickým chybám a v jednom případě k zápisu fyzikálního vzorce v chybném tvaru, který byl až v následné hodině naformulován ve správném znění. Téměř v každé hodině základů elektrotechniky byly zadávány domácí úkoly, ale četnost jejich vypracování žáky bývá malá. Ve vyučování bylo ve velké míře používáno pro zvýšení efektivity vhodných pomůcek, stejně jako příkladů z elektropraxe či ze života. V průběhu hodin jednotliví žáci nebo dvojice žáků zapojovali spotřebiče do elektrického obvodu. Žáci měli dostatek času na pochopení probíraného učiva.

Sledovanými hodinami prolínala snaha o navázání na životní zkušenosti žáků. Zkoušení a jeho vyhodnocení bylo objektivní a zdůvodněno před třídou. Při hodnocení byly respektovány individuální dispozice žáků. Vyučujícím byla využívána zpětná vazba. Při kontrole žákovských knížek bylo zjištěno, že četnost známek je odpovídající hodinovým dotacím jednotlivých předmětů. Závěry sledovaných hodin nebyly na patřičné úrovni, neboť v převážné většině je prováděl vyučující či žáci četli poznámky ze sešitů.

Dohodnutá pravidla chování žáci ve většině hodin dodržovali, ze strany vyučujícího byla viditelná snaha o rozvoj komunikativních dovedností žáků. Osobnost žáka byla respektována. Ve sledovaných hodinách nebylo pozorováno negativních jevů. Úroveň verbální a neverbální komunikace učitele byla ve sledovaných hodinách na průměrné úrovni.

Kvalita vzdělávání v bloku předmětů základy elektrotechniky, elektrotechnika, elektromateriály byla celkově hodnocena jako průměrná.

Odborný výcvik

Výuka odborného výcviku byla sledována v učebních oborech odborného učiliště 36-67-E/001 Zednické práce, 26-51-E/001 Elektrotechnické a strojně-montážní práce, 65-52-E/001 Kuchařské práce a v oboru 23-56-E/001 Obrábění kovů. Hodinové dotace výuky odborného výcviku ve výše uvedených oborech jsou v souladu se schválenými učebními dokumenty. Učební osnovy předmětu v jednotlivých oborech jsou rozpracovány do tematických plánů. Vzdělávací cíle odpovídají standardu vzdělávání, respektují zásady přiměřené náročnosti výuky a propojení teorie s praxí. Plnění tematických celků v jednotlivých učebních skupinách je zaznamenáno v denících odborného výcviku. Kontroly plnění učebních osnov a vedení povinné dokumentace provádí pravidelně zástupkyně ředitele pro odborný výcvik.

Na výuce sledovaných hodin odborného výcviku v uvedených učebních oborech se podílí mistři odborného výcviku, kteří nemají vzdělání doplněno studiem speciální pedagogiky.

Praktická výuka je realizována v dílnách, které jsou součástí areálu školy, na smluvních pracovištích, v laboratorní kuchyňce a na pracovištích u konkrétních zákazníků. Prostorové vybavení je dostatečné, pokrývá potřeby odborného výcviku a umožňuje plnit učební osnovy. Žáci učebních oborů 26-51-E/001 Elektrotechnické a strojně-montážní práce, 36-67-E/001 Zednické práce a oboru 23-56-E/001 Obrábění kovů. mají k dispozici prostory dílen se standardním vybavením. V dílnách a přilehlých prostorách udržují žáci čisto a pořádek, materiál, nářadí i nástroje jsou přehledně umístěny a uskladněny. Laboratorní kuchyňka je zařízena a vybavena pro případy, kdy je nutno naplnit tematické celky nerealizovatelné v provozovnách, kde odborný výcvik jinak probíhá. Žáci všech ročníků mají při odborném výcviku předepsaný pracovní oděv, obuv i osobní ochranné prostředky, které si finančně v letošním roce uhradili sami. Škola tímto porušila platný předpis.

Pro výuku jednotlivých skupin žáků je zpracován rozvrh pracovní doby. Začátek učební doby je stanoven na 7:00 hodin. Výjimkou je zahájení učební doby na smluvních pracovištích v prodejně potravin a supermarketu Delvita, zde je počátek stanoven na 6:00 hodin. V rozvrhu učební doby jsou zařazeny pracovní přestávky. Na každém z navštívených pracovišť byl rozpis učební doby na viditelném místě umístěn. Organizační struktura hodin odborného výcviku byla stanovena v souladu s výchovnými a vzdělávacími cíli. Zadávané úkoly navazovaly na získané znalosti v odborných předmětech teoretického vyučování. Organizace výuky, dobré podmínky a přátelský přístup mistrů odborného výcviku byly základem motivace žáků. Učitelé odborného výcviku respektovali individuální dispozice žáků. Výrazným motivačním prvkem byla pro žáky skutečnost, že pracovali například na vylepšení interiéru dílen, zhotovili pokrmy v laboratorní kuchyňce, aktivně se podíleli na přípravě obědů ve školní jídelně a prováděli stavební úpravy pro rozšíření Fitcentra.

Komunikace ve skupinách je založena na vzájemné důvěře a přirozené autoritě učitelů odborného výcviku. Žáci dodržují dohodnutá pravidla jednání, jejich chování je velmi bezprostřední a přirozené. Verbální komunikace vyučujících byla přiměřená osobnosti žáka a vedená na dobré úrovni. Ve skupinách žáků vládla klidná atmosféra. Na rozvoj komunikativních dovedností žáků dbá krom mistrů odborného výcviku též zástupkyně ředitele pro úsek praktického vyučování, která je s pracovišti v denním kontaktu.

Celkově byla ve výuce odborného výcviku pozitivní zjištění v převaze.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Výuka tělesné výchovy byla celkově hodnocena jako velmi dobrá. Sledovaná výuka odborných předmětů odborné kreslení, technické kreslení, materiály a technologie měla velmi dobrou úroveň, stejně tak jako výuka odborného výcviku. Výuka odborných předmětů stolničení, technologie, základy elektrotechniky, elektrotechnika, elektromateriály byla

hodnocena jako průměrná. Celkově byla úroveň výuky všech sledovaných předmětů hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

***Poznámka:** V této kapitole jsou hodnoceny **systemové a organizační podmínky** vzdělávacího procesu, které souvisejí s řízením jeho kvality. Ředitel školy zastává funkci druhý školní rok.*

Plánování

Koncepční záměry jsou reálné, vycházejí z analýzy, jsou stanoveny priority. Při plánování muselo vedení školy vycházet z předem daných skutečností (personální obsazení, materiální a prostorové vybavení) a postupně se snaží o zkvalitnění podmínek pro výuku a zlepšování výchovně vzdělávací práce. Prioritou zůstává přiblížení školy praxi a reakce skladby oborů na potřeby trhu práce (zařazení nového učebního oboru do nabídky školy - Pečovatelské práce ve zdravotnictví a zřízení Praktické školy). Střednědobé plány školy nejsou dostatečně propracovány, plánování postrádá rozpracování koncepčních záměrů a stanovení konkrétních cílů a úkolů v jednotlivých oblastech školy, především ve smyslu speciálně pedagogického přístupu k žákům. Plán práce na školní rok 2001/2002 se zaměřuje zejména na organizaci a průběh školního roku, vnitřní přeměnu školy výrazně nepostihuje. Dokumentu chybí datum vzniku a uvedené přílohy ze strany 10, vyučující nebyli s plánem prokazatelně seznámeni (ve škole nebyl plán během inspekce pracovníkům školy volně přístupný, v zápisech z pedagogických rad záznam o prokazatelném seznámení s plánem práce chybí). Při plánování není využíváno podnětů a připomínek komisí (speciálně pedagogické, předmětových), protože nejsou ve škole ustaveny. Tato absence se jeví jako základní nedostatek pro kvalitní plánování a úspěšnou realizaci výchovy a vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami a výukovými obtížemi.

Struktura učebních oborů je v souladu s Rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Sledovaná výuka byla v souladu s platnými učebními osnovami. V plánování výuky je citelně slabým místem nezařazení nabídky zimního lyžařského výcvikového kurzu v 1. ročníku a letního sportovně turistického výcvikového kurzu ve 2. ročníku, které jsou součástí učebních dokumentů. V pedagogickém sboru je nízký počet absolventů vysokoškolského pedagogického či odborného studia. Pouze ředitel školy absolvoval vysokoškolské studium speciální pedagogiky a zatím nebyly pro všechny pracovníky školy plánovány alternativní formy vzdělávání ve speciálně pedagogické oblasti.

Školní řád obsahuje práva a povinnosti žáků, je umístěn na viditelném a přístupném místě.

Volitelné a nepovinné předměty školy do své nabídky nezařadila, neprobíhá zájmová činnost v kroužcích. Pro mimoškolní vyžití byla zřízena místnost volného času umožňující žákům především práci s výpočetní technikou.

Rozsah a účelnost plánování je hodnoceno jako průměrné.

Organizování

Organizační řád a struktura umožňují účinné řízení školy, byli s ním prokazatelně seznámeni všichni zaměstnanci školy. Jsou v něm vymezeny kompetence pracovníků, jednotlivé části vycházejí ze struktury školy, tvoří vzájemně propojený celek. Pedagogická dokumentace je vedena jednotně. Hlavním poradním orgánem ředitele je pedagogická rada. Zápisy z letošního školního roku dokladují především její organizačně informativní charakter. Rozvrh hodin není zpracován v souladu s vyhláškou, v lichém pondělí má třída 2. EZ (chlapci) osm hodin povinných vyučovacích předmětů bez polední přestávky. Třídnictví ve třídách 1. ZP a 3. KB je přiděleno vyučujícím, kteří v daných třídách nevyučují, tento postup je neobvyklý, avšak neporušuje žádné z platných legislativních ustanovení. Nedostatkem v psychohygieně práce jsou časté dvouhodinové bloky výuky jednoho předmětu nebo až pět vyučovacích hodin za sebou, které učí jeden vyučující. Slabým místem je i nevhodné a nerovnoměrné střídání předmětů i v takových případech, kdy výuka probíhá celý týden. Občasná volná první vyučovací hodina a na druhé straně delší vyučování a následné nepřizpůsobení času vydávání oběda svědčí o nerespektování zásad psychohygieny při tvorbě rozvrhu hodin. Málo obvyklé je také zajišťování výuky jednoho předmětu (tělesné výchovy) ve třídě dvěma vyučujícími zároveň.

Škola plní úkoly výchovného poradenství, výchovná poradkyně je pro tuto práci odborně a pedagogicky způsobilá, má dlouholetou praxi v této oblasti.

Vnitřní informační systém je založen na tradiční posloupnosti porad vedení učiliště a jednotlivých úseků, operativní organizační informace (včetně rozvrhu hodin) jsou zveřejňovány na nástěnkách. Vzájemný průnik informací mezi teoretickým a praktickým vyučováním je z dokumentace neprůkazný. Z jednotlivých inspekčních zjišťování, pohovorů s pedagogy, ředitelem a žáky vyplývá, že ačkoliv jsou pro komunikaci a informovanost ve škole vytvořeny podmínky, v praxi komunikace vážne, což nepřispívá k příznivému klimatu. Vzniká celá řada konfliktních situací, do kterých jsou vedle pedagogických a nepedagogických pracovníků neeticky a nepedagogicky vtahováni i žáci a je narušována jednota výchovného působení školy. Komunikační blok zřejmě přerostl do roviny osobních sporů a jen velmi těžce bude docházet k nápravě.

Informace o prospěchu a chování žáků poskytuje škola jejich zákonným zástupcům zejména prostřednictvím žákovských knížek, při plánovitě organizovaných třídních schůzkách a písemným stykem. K nestandardnímu řešení přistoupil ředitel školy po poradě se členy vedení školy v případě vyššího procenta zameškané omluvené absence žáků (20, 30% z celkové dotace hodin za pololetí) a následné náhradní klasifikace. Žákům, rodičům i části pedagogů se toto opatření jeví jako příliš jednoznačné a příkré, nerespektující individuální přístup, možnosti a schopnosti žáků. Vzhledem k tomu, že za první pololetí proběhla náhradní klasifikace 259 krát u 51 žáků z celkového počtu 119 žáků, jeví se jako vhodnější přijmout, (v případě, že vyučující nebude mít v souladu s klasifikačním řádem školy dostatek podkladů pro klasifikaci) pedagogickou radou v součinnosti s metodickým sdružením vhodnější způsob získávání podkladů pro hodnocení, které bude ve větším souladu s posláním speciální školy při respektování individuality žáků, jejich možností, schopností, specifík a aktuálního fyzického, psychického a sociálního stavu.

Na veřejnosti se škola prezentuje na internetových stránkách, nepravidelně v regionálním tisku, vydáváním informačních materiálů a především dobrými výsledky práce žáků všech oborů na smluvních pracovištích školy v rámci praktického vyučování.

Výroční zpráva poskytuje o škole dostatek všeobecných informací, někteří z vyučujících přistupují i k autoevaluaci při hodnocení svého vyučovacího předmětu, k celkové autoevaluaci škola zatím nedorazila.

Příprava, organizace a průběh přijímacího řízení a závěrečných zkoušek probíhá v souladu s platnými vyhláškami, jak vyplývá z předložených materiálů a dokumentů.

Organizování má negativa a pozitiva v rovnováze.

Vedení a motivování pracovníků

Při vedení a motivování pedagogických pracovníků se snaží ředitel školy o demokratický styl řízení zvláště u mistrů odborného výcviku, autoritativně direktivních postupů využívá převážně u učitelů teoretických předmětů. Vedle nástrojů operativního řízení sem zasahuje i systém hmotné stimulace v podobě dobře zpracovaných kritérií pro hodnocení a odměňování (kvalita výuky, aktivita v rámci výuky, aktivita nad rámec výuky, vedení dokumentace, v poslední době byla kritéria doplněna o hodnocení zvládnutí dovednosti počítačové gramotnosti pedagogů a využívání výpočetní techniky). Kritéria jsou stanovena pro všechny skupiny pracovníků, přičemž vedoucí pracovníci jednotlivých skupin navrhují řediteli výši nenárokových složek platu. Hodnocení pracovníků probíhá ročně, popř. pololetně. Při přiznání nenárokových složek platu dochází k diferenciaci podle množství a kvality práce.

Kromě hmotné stimulace využívá vedení školy k motivaci členů sboru i nabídku různých vzdělávacích aktivit (odborné semináře, výstavy, exkurze, nákup odborné literatury). Ačkoliv vedení školy nabízí pedagogům doplnění odborného i pedagogického vzdělání (zejména speciální pedagogiky), z jejich strany zájem není.

Žáci nemají podle vyjádření ředitele školy o práci v zájmových kroužcích zájem, škola nabídku po předchozích špatných zkušenostech nerealizuje, ze stejných důvodů neorganizuje ani se nezúčastňuje sportovních soutěží.

Pedagogický sbor tvoří 20 pracovníků, je z poloviny feminizován. Velmi slabé místo představuje nedostatečná pedagogická a odborná způsobilost pedagogických pracovníků. Z celkového počtu 485,5 hodin výuky povinných předmětů týdně jsou s odpovídající pedagogickou a odbornou způsobilostí odučeny pouze 4 vyučovací hodiny, 276 hodin vyučují učitelé s odpovídající odbornou způsobilostí a 64,5 hodiny vyučují s pedagogickou způsobilostí. Zcela nekvalifikovaně probíhá výuka ve 141 vyučovacích hodinách týdně.

Úroveň vedení a motivování pracovníků je vzhledem k pouze vyhovujícímu personálnímu zajištění výuky a problémovému vedení a spolupráci s částí pedagogického sboru hodnocena jako pouze vyhovující.

Kontrolní mechanismy

Kompetence pro oblast kontroly jsou rozděleny mezi ředitele a jeho zástupce. Kontrolní činnost je plánovitá, systematická a zahrnuje všechny oblasti života školy i jejich součástí. Zaměřuje se hlavně na hodnocení kvality výchovně vzdělávací práce, na kontrolu plnění

učebních dokumentů a tematických plánů, vedení dokumentace, klasifikaci, proškolení žáků o bezpečnosti práce atd. Plán kontrol je průběžně plněn. Z inspekčního zjištění vyplývá, že jsou důsledně kontrolovány povinnosti učitelů i mistrů stanovené organizačním řádem, četnost kontrol je dostatečná. Není opomíjena kontrola nepedagogických pracovníků a z kontrolních zjištění jsou vyvozována nápravná opatření s pevně stanovenou zodpovědností včetně termínů odstranění nedostatků.

Kontrolní zjištění a opatření uložená k odstranění nedostatků jsou s pracovníky osobně projednávána a jsou o nich pořizovány záznamy. Chybí pravidelné uvádění zobecněných výsledků kontroly do programu jednání pedagogické rady. Nedostatek byl zjištěn v kontrolní činnosti zástupce ředitele pro teoretické vyučování, kdy ve stejné vyučovací hodině vyučoval český jazyk ve třídě 2 KA a zároveň hospitoval vyučující technologie ve třídě 1. ZE, což dokladují záznamy v obou třídních knihách.

Četnost kontrol a dokumentace o nich je dostatečná.

Kontrolní mechanismy mají velmi dobrou úroveň.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepční záměry spočívají ve stabilizaci vyučovaných učebních oborů a jejich rozšiřování, postupném zlepšování podmínek pro výuku a důsledném přibližování praxi. Konkretizace záměrů do podoby střednědobých plánů a využívání speciálně metodických postupů při výchově a vzdělávání chybí. Platné učební plány a osnovy jsou dodržovány.

Plánování i organizování vykazuje pozitiva a negativa v rovnováze, fungování vnitřního a vnějšího informačního systému má průměrnou úroveň. Komunikace mezi vedením školy a částí pedagogů vykazuje citelně slabá místa. Rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků jsou ještě vyhovující, kvalita kontrolních mechanismů je hodnocena jako velmi dobrá.

Podmínky vzdělávání mají ve vztahu ke sledovaným předmětům celkově průměrnou úroveň.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Hodnocení efektivnosti čerpání NIV

Prostředky ze státního rozpočtu byly škole v kontrolovaném období 2001 přidělovány prostřednictvím referátu školství Okresního úřadu Příbram. S účinností od 1. října 2001 se stal zřizovatelem školy Krajský úřad Středočeského kraje. Příspěvek ze státního rozpočtu byl od tohoto data škole poskytován zřizovatelem. Příjmy organizace byly kromě příspěvku ze státního rozpočtu tvořeny ostatními příjmy, zejména příjmy z pronájmu a příjmy z prodeje služeb. Podíl příspěvku ze státního rozpočtu na celkových neinvestičních nákladech organizace byl 93,2 %. Příspěvek ze státního rozpočtu byl zcela vyčerpán, škole nebyl předepsán žádný dodatečný odvod či vratka do státního rozpočtu. Vyúčtování se státním rozpočtem bylo

provedeno a jeho kopie je součástí výroční zprávy o hospodaření školy za rok 2001. V kontrolovaném období škola dosáhla zlepšeného hospodářského výsledku, který byl navržen k přidělu do rezervního fondu a fondu odměn.

Účetnictví školy je vedeno pomocí prostředků výpočetní techniky. Výstupy v písemné formě jsou úplné a přehledné, stejně tak i systém ukládání dokladů. Zvolený systém umožňuje snadné a rychlé vyhledávání kontrolovaných skutečností. Údaje v závěrkových výkazech souhlasí s údaji v účetnictví školy. Pro rok 2001 měla škola pečlivě vypracované směrnice, kterými se v praxi na ekonomickém úseku řídila.

V kontrolovaném období nedošlo k neoprávněnému čerpání neinvestičních prostředků přidělených ze státního rozpočtu. Vedení účetnictví je v souladu s obecně závaznými platnými předpisy.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Závazné ukazatele mzdové regulace v oblasti finančních prostředků na platy a OPPP byly zkontrolovány porovnáním výkazu Škol (MŠMT) P 1-04 o pracovních a mzdových prostředcích v regionálním školství s účtem 521 - mzdové náklady z hlavní účetní knihy, výkazem S 08 - mzdovou rekapitulací a závaznými ukazateli z rozpisu rozpočtu na rok 2001 k 31. prosinci 2001. V těchto vyjmenovaných dokumentech nebyl zjištěn rozdíl ve vykazování. Limit prostředků na platy byl překročen a rozdíl byl na konci účetního období uhrazen z fondu odměn. Vnitřní platový předpis rozpracovává detailně všechny složky mzdy a je zpracován v souladu s obecně závaznými předpisy.

Kontrola správnosti zařazení do platových tříd byla provedena u namátkou vybraných zaměstnanců školy s těmito osobními čísly: 37, 53, 60, 100, 204, 208, 215 a 220. Nebyly shledány žádné závady. Kontrola správnosti zařazení do platových stupňů byla provedena u stejných pracovníků zkontrolováním zápočtů praxe. Rovněž v této oblasti nedošlo k porušení obecně závazných právních předpisů.

Kontrolou způsobu stanovení a vyplácení nenárokových složek platu bylo zjištěno, že se osobní příplatky přiznávají podle předem určených kritérií. Stejně jsou stanovena kritéria pro odměny pracovníků, a to odděleně pro pracovníky na úsecích teoretického a praktického vyučování. Podklady a zdůvodnění nenárokových složek platu jsou uloženy odděleně od ostatní agendy u mzdové účetní.

Při kontrole dohod o provedení práce a dohod o pracovní činnosti nebyly zjištěny nedostatky formálního charakteru ani při porovnání na účetnictví školy.

Odměňování žáků za produktivní práci včetně podkladové dokumentace je plně v souladu s právním předpisem.

V kontrolovaném období byl překročen limit prostředků na platy. Rozdíl byl uhrazen z fondu odměn. V oblasti mzdových prostředků nebylo zjištěno neoprávněné čerpání těchto prostředků a nedošlo k porušení obecně závazných právních předpisů.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

V roce 2001 byly veškeré státní prostředky přidělené v rámci ONIV plně vyčerpány. Největší podíl na celkových ONIV měla spotřeba energie (35 % ONIV), dále spotřeba materiálu (15,2

% ONIV), opravy a udržování (8,6 %), služby pošt a telekomunikací (1,9 %). Za knihy, učební pomůcky a tisk bylo vynaloženo 1.421 Kč na 1 žáka (5 % ONIV), na další vzdělávání pedagogických pracovníků byla vynaložena částka 158,60 Kč na 1 žáka (0,5 % ONIV). V průběhu roku byly rozpočtovým opatřením na základě žádosti ředitele Speciální školy Příbram posíleny provozní ONIV učiliště z rozpočtu speciální školy, která sídlí v budově školy. Odborné učiliště a Učiliště je správcem budovy a hradí veškeré náklady spojené s provozem budovy.

V kontrolovaném období nebylo zjištěno neefektivní vynakládání prostředků přidělených na ONIV.

Hodnocení efektivnosti čerpání účelových prostředků

V kontrolovaném období byly škole účelově přiděleny prostředky na nájemné a na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Všechny přidělené prostředky byly vyčerpány. Účelovost nebyla porušena.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření školy v roce 2001 byla vypracována v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Škola nedodržela metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy tím, že součástí výroční zprávy není zpráva o použití prostředků určených na DVPP.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Kontrolou čerpání prostředků přidělených ze státního rozpočtu na NIV v roce 2001 nebylo zjištěno neefektivní využívání těchto prostředků vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Tematická inspekce

Součástí provedené orientační inspekce ve škole byla pilotáž tematické inspekce ***Výchova k lidským právům a toleranci.***

Rada žáků

Z podnětu ředitele školy byla ustavena v dubnu 2002 ***Rada žáků*** jako poradní orgán vedení

školy. V radě má každá třída zástupce. Z neformálních pohovorů (v sudém a lichém týdnu) se zástupci rady a členy inspekčního týmu vyplynula:

- Oceňovaná pozitiva :
- učebna PC
- spokojenost žáků s výukou učitelů
- spokojenost s prostředím školy
- Zmiňovaná negativa :
- nesouhlas se stanovením náhradní klasifikace (20%, 30% absence) a způsobem této klasifikace
- málo kulturních akcí, exkurzí
- nejsou zájmové kroužky
- není organizován lyžařský (turistický) kurs
- nemožnost občerstvení ve škole (zejména pít)
- opakující se stejné předměty v jednom dni
- nevhodný rozvrh hodin v důsledku kterého není možno jít na oběd
- během vyučovací hodiny nesmějí žáci na WC, pustí - li je učitel, údajně „přijde o peníze,,

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina čj. OŠMS/5946/2001 ze dne 6. prosince 2001.
- Jmenovací dekret ředitele školy ze dne 24. června 2000 čj. 21 959/2000 - 26.
- Potvrzení ve funkci ředitele s účinností od 1. července 2000 čj. 22 004/2000 - 26.
- Potvrzení ve funkci ředitele s účinností od 1. října 2001 čj. OŠMS/7036/2002/Hy.
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001.
- Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2000.
- Školní řád.
- Organizační řád.
- Provozní řád.
- Klasifikační řád.
- Podkladová inspekční dokumentace, hospitační záznamy inspektorů.
- Záznamy z jednání pedagogické rady, záznamy z porad vedení.
- Rozvrhy hodin pro školní rok 2001/2002.
- Katalogy a katalogové listy žáků učiliště a žáků odborného učiliště.
- Tematické plány předmětů teoretického a praktického vyučování odborného učiliště a učiliště pro školní rok 2001/2002.
- Písemné práce a sešity žáků.
- Žákovské knížky.

- Plán kontrolní činnosti ředitele školy a zástupkyně ředitele školy pro praktické vyučování ve školním roce 2001/2002.
- Záznamy z hospitací vykonaných ředitelem školy a zástupkyní ředitele pro praktické vyučování ve školním roce 2001/2002.
- Třídní knihy školních let 2000/2001 a 2001/2002.
- Platové výměry zaměstnanců s osobními čísly 37, 53, 60, 100, 204, 208, 215 a 220.
- Výkaz S 08 - mzdové rekapitulace za období leden až prosinec roku 2001.
- Výkaz škol (MŠMT) P1-04 o pracovních a mzdových prostředcích v regionálním školství za období 1. - 4. čtvrtletí roku 2001.
- Vnitřní platový předpis.
- Dohody o provedení práce uzavřené pro rok 2001.
- Dohody o pracovní činnosti uzavřené pro rok 2001.
- Pracovní smlouvy, včetně dokladů o vzdělání zaměstnanců s osobními čísly 37, 53, 60, 100, 204, 208, 215 a 220.
- Seznam zaměstnanců s uvedením osobních čísel.
- Výplatní sáčky učňů.
- Rozpis rozpočtu na rok 2001 dle závazných ukazatelů k 31. 12. 2001 - příloha k č.j. OŠMS/191/2002/Sm.
- Hlavní kniha účetnictví za období leden až prosinec roku 2001.
- Účetní doklady za období leden až prosinec roku 2001.
- Účtový rozvrh pro rok 2001.
- Pokladní kniha za rok 2001
- Kniha došlých faktur za rok 2001
- Výkaz zisku a ztráty organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací Úč OÚPO 4 - 02 sestavený k 31. prosinci 2001.
- Rozvaha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací Úč OÚPO 3 - 02 sestavená k 31. prosinci 2001
- Kontrolní sestava k resortnímu výkazu MŠMT - výnosy a náklady k 31. prosinci 2001
- Výkaz Škol (MŠMT) V 25 - 01 o středním odborném učilišti, učilišti podle stavu k 30. září 2000
- Výkaz Škol (MŠMT) V 25 - 01 o středním odborném učilišti, učilišti podle stavu k 3. říjnu 2001
- Výkaz Škol (MŠMT) V 4 - 01 o speciálních školách podle stavu k 30. září 2000
- Výkaz Škol (MŠMT) V 4 - 01 o speciálních školách podle stavu k 3. říjnu 2001
- Vnitřní směrnice pro rok 2001 (Ekonomický úsek) ze dne 3. ledna 2001

ZÁVĚR

Celkově byla úroveň výuky všech sledovaných předmětů hodnocena jako velmi dobrá. Koncepční záměry spočívají ve stabilizaci vyučovaných učebních oborů a jejich rozšiřování,

postupném zlepšování podmínek pro výuku a důsledném přibližování praxi. Konkretizace záměrů do podoby střednědobých plánů a využívání speciálně metodických postupů při výchově a vzdělávání chybí. Platné učební plány a osnovy jsou dodržovány.

Plánování i organizování vykazuje pozitiva a negativa v rovnováze, fungování vnitřního a vnějšího informačního systému má průměrnou úroveň. Komunikace mezi vedením školy a částí pedagogů vykazuje citelně slabá místa. Rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků jsou ještě vyhovující, kvalita kontrolních mechanismů je hodnocena jako velmi dobrá.

Podmínky vzdělávání mají ve vztahu ke sledovaným předmětům celkově průměrnou úroveň, je však nutno dodat, že ředitel i celé vedení působí ve svých funkcích poměrně krátkou dobu a škola se celkově nově profiluje.

Kontrolou čerpání prostředků přidělených ze státního rozpočtu na NIV v roce 2001 nebylo zjištěno neefektivní využívání těchto prostředků vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jarmila Tóthová	J. Tóthová v.r.
Členové týmu	Ing. Ivana Nová	I. Nová v.r.
	Mgr. Richard Spiegl	R. Spiegl v.r.
	Mgr. Pavel Včelák	P. Včelák v.r.

Další zaměstnanci ČŠI Ing. Dana Drlíková, Josef Hurt

V Kutné Hoře 24. května 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4.června 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Petr Hlaváč, ředitel školy

P. Hlaváč v.r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy a zřizovatel	21.června 2002	032143/02 -5144
Rada školy	Není zřízena	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány